

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2015 m. kovo 13 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų vartotojų kainų indeksų, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95

(CON/2015/10)

(2015/C 175/02)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2014 m. gruodžio 17 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Parlamento prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų vartotojų kainų indeksų (SVKI) ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlytas reglamentas). Šis teisės aktas panaikintų ir pakeistų Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2494/95 ⁽²⁾. 2015 m. sausio 26 d. dėl to paties pasiūlymo ECB prašymą pateikti nuomonę pateikė Europos Sąjungos Taryba.

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi. Pasiūlytas reglamentas priskirtinas ECB kompetencijos sritims, nes ECB yra pagrindinis SVKI statistikos naudotojas. Suderinti vartotojų kainų indeksai yra svarbūs rodikliai pinigų politikos kontekste. Jie yra itin svarbūs pagrindiniam ECB tikslui – palaikyti kainų stabilumą euro zonoje ⁽³⁾, nes pagrįsti pinigų politikos sprendimai priklauso nuo patikimos ir kokybiškos SVKI statistikos. Jie taip pat padeda vykdyti Eurosistemos uždavinius finansų rinkos stabilumo srityje ⁽⁴⁾.

Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

ECB remia Europos Komisijos (Eurostato) pastangas peržiūrėti ir modernizuoti Sąjungos teisinę sistemą, reglamentuojančią SVKI statistikos sudarymą.

2. Konsultavimasis su ECB ir jo įtraukimas į parengiamuosius ir įgyvendinimo darbus

2.1. Atsižvelgiant į nuolatinį ECB indėlį į SVKI sistemą ir aukštos kokybės SVKI statistikos svarbą pagrįstai pinigų politikai ir, visų pirma, pagrindiniam ECB tikslui – kainų stabilumui pasiekti, su ECB turėtų būti ir toliau konsultuojamasi dėl būsimų šios sistemos pakeitimų ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2014) 724 final.

⁽²⁾ 1995 m. spalio 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų (OL L 257, 1995 10 27, p. 1).

⁽³⁾ Žr. Sutarties 127 straipsnio 1 dalį ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 2 straipsnio pirmą sakinį.

⁽⁴⁾ Žr. Sutarties 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką ir 127 straipsnio 5 dalį kartu su 139 straipsnio 2 dalies c punktu ir ECBS statuto 3 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką ir 3 straipsnio 3 dalį kartu su 42 straipsnio 1 dalimi.

⁽⁵⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 2494/95 5 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Komisija prašo ECB pateikti nuomonę dėl priemonių, kurias ji planuoja pateikti Europos statistikos sistemos komitetui.

- 2.2. Visų pirma, pagal Sutarties 127 straipsnio 4 dalį ir 282 straipsnio 5 dalį, su ECB turi būti konsultuojamasi dėl visų įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų, kuriuos Komisija gali priimti pagal peržiūrėtą SVKI teisinę sistemą⁽¹⁾. Pareigą konsultuotis su ECB ir šių konsultacijų naudą Europos Teisingumo Teismas pabrėžė byloje *Komisija prieš ECB*⁽²⁾.
- 2.3. Laikantis galiojančių Reglamento (EB) Nr. 2494/95⁽³⁾ nuostatų ir nepaisant bendradarbiavimo rengiant teisėkūros procedūra priimamus aktus, pasiūlyto reglamento 2 konstatuojamoji dalis turėtų atspindėti kompetenciją konsultuotis su ECB dėl pagal pasiūlytą reglamentą priimamų įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų.

3. Deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų naudojimas

- 3.1. Komisijos įgaliojimų priimti deleguotuosius aktus pagal Sutarties 290 straipsnį atžvilgiu ECB mano, kad riba, kurios nepasiekus valstybės narės neprivalo teikti suderintų indeksų subindeksų, ir subindeksų, kurių valstybės narės neprivalo rengti⁽⁴⁾, sąrašas yra esminiai pasiūlyto reglamento elementai. Šie elementai yra itin svarbūs pagrįstiems ir suderintiems vartotojų kainų indeksams užtikrinti. Šių parametrų pasikeitimas turi tiesioginės įtakos indeksų aprėpčiai ir pagrįstumui. Jie turi didelę įtaką indeksų kokybei ir patikimumui. Todėl ECB mano, kad deleguotieji aktai nėra tinkamos teisinės priemonės, kuriomis derėtų nustatyti šiems esminiams SVKI sistemos elementams taikomas taisykles. Šie klausimai turėtų būti išspręsti ir nustatyti pasiūlytame reglamente. ECB siūlo į 5 straipsnio 6 ir 7 dalis atitinkamai įtraukti tvirtai nusistovėjusias ribas – 1/1 000 visų SVKI aprėpiamų išlaidų svorio ir 1/100 nuosavo būsto ir būsto kainų indeksų.
- 3.2. ECB pritaria pasiūlytai 5 straipsnio 1 daliai kartu su 2 straipsnio q punktu dėl informacijos apie „reguliuojamas kainas“ kaip „pagrindinės informacijos“ dalies rinkimo; ši informacija turėtų būti teikiama apie SVKI (ir SVKI pagal pastovius mokesčių tarifus). ECB stebi kainų pokyčius, kuriuos tiesiogiai nustato, ar jiems didelį poveikį daro valdžios sektorius (centrinis, regioninis arba vietos lygmeniu, įskaitant nacionalines reguliavimo institucijas), ir šių pokyčių įtaką bendram SVKI. Iš tiesų ši informacija labai naudinga analizuojant infliacijos pokyčius. Vis dėlto reikalingos išsamesnės gairės dėl kainų priskyrimo nereguliuojamoms, iš esmės reguliuojamoms ar visiškai reguliuojamoms. Dažnai ši klasifikacija dviprasmiška. Dėl indeksų, kurie susiję su reguliuojamomis kainomis arba neįtraukia reguliuojamų kainų, ECB pageidautų, kad Komisija pateiktų gaires, kurios užtikrintų šių sąvokų suderintą apibrėžimą ir taikymą įgyvendinimo akte, priimtame pagal pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 4 dalį.

4. Metodiniai klausimai

- 4.1. ECB pritaria Komisijai, kad naujosios teisinės sistemos suderintų indeksų sudarymo reikalavimai kokybės ir nuoseklumo užtikrinimo prasme neturėtų nusileisti galiojantiems reikalavimams. Reikėtų išlaikyti ir, esant galimybei, sustiprinti per pastaruosius dvidešimt metų nuo Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 priėmimo pasiektus rezultatus.
- 4.2. Pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 2 dalies b punkte nustatoma platesnė sisteminių skirtumų tarp nuosavo būsto kainų indekso (NBK indekso) ir būsto kainų indekso (BKI) metinių augimo normų marža, kuri gali susidaryti dėl nukrypimų nuo pasiūlytame reglamente nustatytų sąvokų ar metodų. Nors to Komisijos reglamentas (ES) Nr. 93/2013⁽⁵⁾ nereglamentuoja, ECB primygtinai siūlo taikyti 0,1 procentinio punkto standartą, kuris taikomas

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, 2007 m. vasario 15 d. Europos Centrinio Banko nuomonės Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl aštuonių pasiūlymų, iš dalies keičiančių direktyvų 2006/49/EB, 2006/48/EB, 2005/60/EB, 2004/109/EB, 2004/39/EB, 2003/71/EB, 2003/6/EB ir 2002/87/EB nuostatas, susijusias su Komisijai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais (CON/2007/4), (2007/C 39/01) (OL C 39, 2007 2 23, p. 1) 1.3 dalį; 2012 m. spalio 19 d. Europos Centrinio Banko nuomonės dėl pasiūlymo dėl Komisijos reglamento, kuriuo dėl suderintų vartotojų kainų indeksų pagal pastovius mokesčių tarifus nustatymo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2214/96 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų: SVKI subindeksų perdavimas ir platinimas, ir dėl Komisijos reglamento, kuriuo dėl savininkų užimtų būstų kainų indeksų nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų įgyvendinimo taisyklės, pasiūlymo (CON/2012/77) (2013/C 73/03) (OL C 73, 2013 3 13, p. 5) 2 dalį.

⁽²⁾ 2003 m. liepos 10 d. Sprendimas byloje *Europos Bendrijų Komisija prieš Europos Centrinį Banką* [2003], C-11/00, Rink. p. I-7147, ypač 110 ir 111 punktai. Teisingumo Teismas išaiškino, kad pareiga konsultuotis su ECB „iš esmės siekiama (...) užtikrinti, kad tokio akto autorius jį priimtų tik išklauses instituciją, kuri dėl Bendrijoje vykdomų savo specifinių įgaliojimų ir didelės kompetencijos gali ypač naudingai prisidėti prie numatomo priėmimo proceso“.

⁽³⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 2494/95 5 straipsnio 3 dalį.

⁽⁴⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 5 straipsnio 6 ir 7 dalis.

⁽⁵⁾ 2013 m. vasario 1 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 93/2013, kuriuo dėl savininkų užimtų būstų kainų indeksų nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 2494/95 dėl suderintų vartotojų kainų indeksų įgyvendinimo taisyklės (OL L 33, 2013 2 2, p. 14).

SVKI subindeksų palyginamumui vertinti. To galima būtų pasiekti išbraukiant pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 2 dalies b punktą ir pašalinant 4 straipsnio 2 dalies a punkto aprėpties apribojimą. Sušvelninus palyginamumo reikalavimus, pablogėtų NBK ir BKI subindeksų kokybė.

- 4.3. Subindeksams teikti rečiau, nei reikalaujama pasiūlytame reglamente, ir toliau turėtų būti reikalingas išankstinis Komisijos (Eurostato) pritarimas. Šiuo metu tai užtikrinama Reglamento 2494/95 ⁽¹⁾ 8 straipsnio 2 dalimi. Tą patį reikalavimą turėtų atspindėti ir pasiūlyto reglamento 6 straipsnio 3 dalis bei įgyvendinimo reglamentas.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami techniniame darbo dokumente.

Priimta Frankfurte prie Maino 2015 m. kovo 13 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Reikalaujamas duomenų apie kainas rinkimo dažnumas – kas mėnesį. Jei retesnis rinkimas netrukdo parengti SVKI laikantis 4 straipsnyje nurodytų palyginamumo reikalavimų, Komisija (Eurostatas) gali leisti taikyti rinkimo kas mėnesį išimtis. Ši dalis netrukdo duomenis apie kainas rinkti ir dažniau.